

Makalenin Dergiye Ulaşma Tarihi: 28.03.2014
Yayın Kabul Tarihi: 27.11.2014

İsrail Güvenlik Politikası Ve Güvenlik Duvarının Filistin Halkına Etkileri

Israel Security Polices, Security Wall And Their Effects On Palestinian Pepol

Abdallatif YADAK *

Özet

14 Mayıs 1948 tarihinde, Filistin toprakları üzerinde Yahudilere bir İsrail Devleti kuruldu. Bu olay, Ortadoğu'da yıllar boyu sürecek olan büyük sorunların ve kanlı oyunların da başlangıcı olacaktır. İsrail'in saldırı politikalarının yanı sıra, güvenlik politikaları o topraklarda yüzyıllardır yaşayan Filistin halkı üzerinde oldukça kötü etkiler bırakmaya başladı. İsrail yayılmacı bir politikayla bölgeye Yahudi halkını yerleştirmeye devam ederken Filistin halkına yönelik saldırı, ambargo ve insanlık dışı davranışlarına da devam etmiştir. İsrail'in bu politikaları, Filistin halkını mağdur duruma düşürerek, yıllardır ikamet ettiği yerlerden göç etmek zorunda bırakmıştır. Bu çalışmada, İsrail'in güvenlik politikalarının içerisinde yer alan güvenlik duvarının gerçek amacı ve Filistin halkı üzerindeki olumsuz etkileri incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Filistin, İsrail, Güvenlik, Duvar

Abstract

The State of Israel on Palestinian land for the Jews was established on 14 May 1948. This event would also be the beginning of the big problems and of the bloody games in the Middle East, which will last for years. Security policies as well as Israel's attack policies began to leave pretty bad effects on the Palestinian people living

* Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Uluslararası Güvenlik ABD. Doktora Öğrencisi,
abdyadak-2007@hotmail.com

in those lands for centuries. Israel, with an expansionist policy, continued to place the Jewish people to that region and also continued its attacks against the Palestinian people, its embargo and inhuman treatments. These policies of Israel victimized the Palestinian people and forced them to migrate from their place of residence for many years. In this study, the real purpose of the firewall located within Israel's security policies and its negative impacts on the people of Palestine will be examined.

Key words: Palestine, Israel, Security, Wall,

ÇALIŞMANIN ÖNEMİ VE AMACI

İsrail tarafından Filistin halkına uygulanan çeşitli güvenlik politikalarının içerisinde en önemli ve en güncel olay, güvenlik duvarlarının inşasıdır. Filistin'de kendi topraklarımızda yaşarken ailem ve akrabalarım da birçok ambargolar yaşadı. Nitekim İsrail'in güvenlik politikalarının da birer mağduru oldular. Bir Filistinli olarak makalemde bu konuyu tercih etme sebebim; Filistin halkının, İsrail'in uyguladığı bu güvenlik politikalarına ve güvenlik duvarına ne kadar karşı durabildiğini gösterebilmek, bu güvenlik politikalarının perde arkasını dünya kamuoyuna anlatabilmektir. Bu araştırmada, İsrail tarafından Filistin'e uygulanan güvenlik politikalarının altında yatan gerçeği ortaya çıkararak, kamuoyunun İsrail'in gerçek yüzünü görmesi amaç edinilmiştir. İsrail'in Filistin halkına karşı ne tür politikalar uyguladığını ve Filistin halkının bu politikalardan nasıl etkilendiğini ve mağduriyetlerini gözler önüne sermek, ayrıca İsrail'in uluslararası tepkilere ve BM kararlarına rağmen politikalarında ısrarcı bir tavır takındığı gösterilmek istenmiştir.

GİRİŞ :

İnsanoğlunun toplu halde yaşamaya başlaması ve devletler kurmasıyla birlikte güvenlik ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Güvenlik kavramı ancak II. Dünya Savaşı'ndan sonra bilimsel çalışmalara konu olmuştur. Başlangıçta yalnız askeri ihtiyaçlar ve düzenlemeler için kullanılan güvenlik kavramı, günümüzde bir sosyal bilim kavramı olarak kullanılmaya başlanmıştır. İnsanların ve toplumların en temel güdüsü ve en ilkel ihtiyacı olan güvenlik karşılanamadığı takdirde toplumların özgürlük ve refah beklentilerini gerçekleştirmeleri mümkün olamamaktadır.

Güvenlik; *“Canlı veya cansız şeylerin kendilerine yönelik tehdit ve tehlikelere karşı korunması”* olarak tanımlanabilir. Başka bir ifadeyle güvenlik, *“Devlete, topluma, kişilere, mal ve eşyalara, yönelik tehlike ve kazaları önlemek için alınan hukuka uygun önlemlerin tümünü kapsamakta ve bu önlemlerin”* alınma halidir.¹

Güvenlik politikası tanımı ise; *“Bir devletin kendi sınırları dışında, milli menfaatlerini gerçekleştirmek için izlediği amaç, hareket tarzları ve kullandığı usuller”*

¹ Urhal, Ömer, (2008), *“ Kamu Güvenliği Açısından İstihbarat ve Örgütlü Suçlar ”* Ankara: Adalet Yayın evi, s.31.

şeklinde dir.² İsrail için güvenlik sorunu çok önemlidir ve İsrail'in stratejik hedefleri listesinde birinci sırada bulunmaktadır. Bunun nedeni, yayılcı bir politika izleyerek Filistin topraklarına zorla yerleşmeleri sonucunda, Filistin halkının haklarını savunma durumuna karşı kendilerini korumak ve tedbir almak zorunluluğu hissetmeleridir. İsrail siyasi ve askeri makamlarına göre, İsrail Devleti'nin varlığını sürdürebilmesi, ancak güvenli ve korunaklı topraklarda olabilir. İsrail, iç ve dış risklerden korunmak için hem siyasi, hem askeri büyük bir çaba göstermektedir.

İsrail Devleti, kuruluşundan günümüze kadar öncelikle hep güvenliğini sağlamaya çalışmış ve bu amaca yönelik planlara öncelik vermiştir. İsrail güvenlik sorunundan kurtulmak ve rahat bir yaşam alanı elde etmek için kendince uygun bir strateji benimsemiştir. Buna örnek olarak güvenlik duvarı gösterilebilir. Ancak, tüm bu tedbirlere rağmen çok da başarılı olamamıştır. İsrail kendi güvenliğini sağlamak için ABD ve AB başta olmak üzere tüm dünyayı ikna etmeyi başarmıştır.

Bölgedeki bazı stratejik değişiklikler ve gelişmeler İsrail'e yönelik güvenlik tehdidini azaltmıştır. Bunlar; Mısır ve Ürdün ile yapılan barış antlaşmaları, Filistin ile yapılan Oslo Anlaşması, 1991 Körfez Savaşı'nın sonuçları ve ABD'nin, İsrail'in varlığı için bir tehlike olan Irak askeri altyapısını yok etmesi, İsrail ve Arap ülkelerinin bir dizi barış antlaşması imzalaması olarak sayılabilir. Ancak buna rağmen İsrail'in siyasi liderleri güvenlik sorunu hiçbir zaman geri planda tutmamıştır. Güvenlik, İsrail için bir merkezi konu olarak her zaman gündemde kalmıştır. Güvenlik ve bu konudaki düzenlemeler, İsrail tarafından tüm imzalanan barış antlaşmalarında vurgulanmaktadır. Örneğin; Filistinler ile yapılan Oslo Anlaşması'nda, barış ve güvenliğe karşılık olarak toprak verilmiştir.³

İSRAİL'İN MİLLİ GÜVENLİK STRATEJİSİ VE TEORİLERİ

Milli güvenlik: "*Devletin maddi-manevi varlığına yönelebilecek iç ve dış tehditlere karşı güvenliğinin sağlanması, bu yönde gerekli görülen her türlü önlemlerin alınmasıdır*". Diğer bir ifadeyle "*devletin varlığını devam ettirmek, geliştirmek ve kendini tehdit edebilecek iç ve dış tehlikelere karşı her türlü savunma önlemlerini almak ve gerekiyorsa cebir, şiddet kullanmak gibi tedbirlerin alınması*" olarak tanımlanmaktadır.⁴

İsrail ile ABD'nin Milli Güvenlik Kurulları arasında uyum bulunmasına rağmen tek bir fark bulunur. ABD'nin Milli Güvenlik Kurulu devlet başkanına bağlıdır, ancak İsrail'in Milli Güvenlik Kurulu başbakanına bağlı bulunmaktadır. İsrail Milli Güvenlik Konseyi, başkan ve üç kuruldan oluşmaktadır. Bunlar, Politik Güvenlik Dairesi, Dış Politika Kurulu, Terörle Mücadele Birimi'dir. Şu anda Güvenlik

² Urhal, (2008a), s.71.

³ Mahmud, Khaled, (2007), "*İfak Al-Emin Al-İsraili* " 1.Baskı Beyrut: Al-Zaytouna Araştırma Merkezi Yayınları, s.23

⁴ Şenel, Muazzez ve Şenel, A.Turhan, (1969), "*Devlet Genel Güvenliği ve Polis* "Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Yayınları, s.10.

Kurulu Başbakanlığının bir parçasıdır. İsrail Milli Güvenlik Kurulunun görevleri;

1. Güvenlik konularını çözmek için başbakan ile hükümet toplantıları yapılması ve kararların çıkartılması.
2. Hükümet ve başbakan arasında koordinasyon sağlanması
3. İsrail Milli Güvenlik ile ilgili olarak; konuları ve sorunları İsrail Hükümeti'nin koordine etmesi.
4. İsrail Milli Güvenlik Politikaları hakkında hükümet ve devlet kurumuna tavsiyede bulunulması
5. İsrail Milli Güvenlik Politikalarını uygulamanın denetlenmesi ve takip edilmesi
6. Diğer devlet ve kuruluşlar ile dış güvenlik çalışmalarında işbirliği ve koordinasyonun sağlanması.
7. İsrail'in milli güvenliği ile ilgili olarak kısa, orta ve uzun vadeli planlar hazırlanması.

Milli Güvenlik Kurulu, raporlar hazırlayıp İsrail Başbakanı'na sunar; fakat İsrail Başbakanı'nın Milli Güvenlik Kurulu'nun direktiflerine uyma zorunluluğu yoktur. Bu yüzden çoğunlukla kurul başkanlarının istifa ettiği görülmüştür.⁵

İsrail'in güvenlik politikaları birçok teori ve kavramdan oluşmaktadır. Bu teori ve kavramlar sonuç olarak İsrail'in mili güvenliğini oluşturmaktadır. İsrail kuvvetlerinin, yeteneklerinin geliştirilmesi, yeni güvenlik sorunları karşısında güçlü olmak ve bu sorunlar karşısında başarı elde etmek için gerekli adımları atması, her zaman hazır bulunması ve kendini sürekli yenilemesi istenmektedir. İsrail'in mili güvenliği hakkındaki bazı kural ve teoriler şunlardır:

1. İsrail Devleti psikolojik ve fiziksel her türlü caydırma kapasitesine sahip olmalıdır. Her an hazır ve donanımlı bir askeri birlik bulundurarak diğer devletleri psikolojik ve fiziksel etkileyerek kendini herhangi bir tehlikeye karşı korumayı amaçlar.
2. Toplu olarak Arap ırkıyla ve Arap devletlerine karşı başarı şansı az olmasından dolayı bireysel, yani bir tek devletle savaşmalıdır. Böylece galibiyet daha kolaydır. Örneğin; 1973'deki İsrail-Mısır savaşı ve 1982 deki İsrail-Lübnan savaşı bu şekilde olmuştur.
3. Demografik eksikliği telafi etmek için, askere alımda yaş sınırını düşürmüş ve hatta cinsiyet ayrımı gözetmemiştir. Askeri nüfustaki eksikliği böylece kapatmayı düşünmüştür.
4. İsrail devleti içerisinde yaşayan Arap azınlığından etkilenmemek için planlar yapmış ve kendi milletini azınlıklara karşı korumuştur.

⁵ Bargute, İbrahim, (2009), " *AL-Emin Al-Kavmi Al-İsraili* " Ramallah: El-Shruuk Yayınları, s.34.

5. İsrail' in uzun süren savaşlara dayanacak askeri nüfusu ve gücü bulunmamaktadır. Bu yüzden savaş süresini kısa tutup az zaman da çabuk başarı amaçlamıştır.
6. İsrail askeri gücünün nitelik ve yeteneklerini artırmıştır. Çünkü Arap ordularının sayısı, İsrail ordusundan çok fazladır.
7. İstihbarata önem vermiş ve karşı tarafa düşünme fırsatı vermeden saldırıya geçme stratejisi izlemiştir. 1990 yılında İsrail uçaklarının, Irak'ın kimyasal silah fabrikalarını yok etmesi buna bir örnektir.
8. İsrail, kendisini korumak için bölgede uluslararası müttefik ve stratejik öneme sahip olan bir devletle ilişki içerisinde olmayı tercih etmiştir. Uluslararası dengede büyük önem taşıyan ve etkileyiciliği fazla olan ABD gibi güçlü bir devlet ile ilişki içerisinde olması buna örnek olarak gösterilebilir.⁶

İsrail devletinin temel politikalarında, kendi kuruluşundan bugüne kadar hiçbir kalıcı dostluğu yoktur, sürekli bir düşmanlığı da yoktur; ancak kalıcı çıkarları vardır. İsrail'in tarihsel geçmişine baktığımızda bazen Birleşik Krallık (İngiltere) ile müttefik olmuştur. O zamanda İngiltere dünyanın etkileyici gücüydü ve İsrail'in İngiltere ile yakınlık kurma sebeplerinden biri de Filistin'in İngiliz mandası altında olmasıydı. İngiltere yasadışı Yahudi göçmenlere izin veriyordu. İsrail'in ABD ile ilişki içerisinde olması, çıkarları açısından çok önemliydi. Örneğin; ABD'nin, İsrail aleyhine çıkan kararlara karşı veto yetkisini kullanması ve ABD'nin ekonomisinden, teknolojisinden ve birçok yardımından faydalanması sayılabilir. Son yıllarda özellikle, ekonomik krizin ardından İsrail, Çin ile ilişkilerini güçlendirmek için çalışmalar yapmaktadır. Çin'in güçlü ekonomisinden yararlanmayı ve kendi ekonomisini de böylece düzeltmeyi düşünmektedir.

İSRAİL GÜVENLİK POLİTİKALARINI ETKİLEYEN UNSURLAR

İç Unsurlar:

1. Dini unsurlar: İsrail Devleti'nin, demokrasinin tüm tezahürlerini ve kendisinin laik bir devlet olduğunu savunmasına rağmen, dini düşünce doğrudan devlet politikasını etkiler. Dinsel etkilerin en önemli göstergesi Tanrı'nın seçilmiş insanları koruduğunu düşünmeleri ve vaat edilen toprakları muhafaza ettiğine inanmalarıdır.
2. Halkın yapısı: Genellikle İsrail'in halk yapısı çok çeşitli ve değişik bir yapı arz etmektedir. Dünyanın çeşitli ülkelerinden göç eden Yahudiler, 15 Mayıs 1948'de, İsrail Devleti'nin kurulmasından bugüne kadar korku ve risk içinde yaşamaktadırlar. Kendilerine güvenli bir ortam istemektedirler, bu yüzden içlerindeki tereddüt onları sürekli önlem almaya yöneltmiştir.

⁶ Emad, Eyup, (2004), " *Dwai Al-Emin Al-İsraili* " Ramallah: Hashed Yayınları, s.54.

3. Coğrafi konumu ve jeopolitik durumu: İsrail Devleti'nin Asya ile Afrika arasında bulunması, aynı zamanda onların düşman telakki ettiği Arap Devletleri'nin, ülkelerini çevrelemesini de neden olmuştur. Bu da İsrail' in güvenlik politikalarını etkilemektedir. Bu sebeple İsrail, güçlü devletlerle müttefik olmuştur.
4. İsrail Devleti'nin kısıtlı alanda bulunması: İsrail kendi sınırları dışında ve tehdit unsuru olan devletlerin topraklarında savaşmayı tercih etmektedir. Bu da büyük bir askeri güç ve yüksek bir saldırganlık yeteneği gerektirmektedir.
5. Devletin uzun sınırları: İsrail ordusunun sayısal bakımından az olması ve sınırlarının uzun olması nedeniyle bu bölgelere yerleşim merkezlerinden oluşan bir ağ kurmuştur.
6. Sınırlı ekonomi ve insan kaynakları: İsrail ordusu yetersiz insan gücünü kapatmak için teknolojik ilerlemeye özen göstermiştir. Aynı zamanda dış tehditlerden uzak durmaya çalışmaktadır. Yapmış olduğu askeri harekâtlarda hızlı gelişen ve aynı zamanda kısa süren savaş yöntemi uygulamıştır.
7. Yahudi sempatanların hızla artması: Dinin aşırı gücü ve sert etkisi İsrail' in siyasi ve askeri kararlarını yönlendirmektedir.

Bölgesel Unsurlar

Bölgede İsrail için tehdit oluşturabilecek ülkelerin ve grupların silahlı kuvvetlerini modernleştirilmesi. Hatta İsrail'e yakın bölgelerde bulunan İran, Pakistan gibi Müslüman ülkelerin nükleer silahlara sahip olmak için çaba göstermeleri.

1. Arap devletlerinin birbirleri ile yakınlaşması, aralarında işbirliği ve beraberlik bilincinin gelişmesi, Arapların ticaret ve savunma işbirliklerini arttırmaları.
2. Bölgedeki ülkelerin iletişim ve teknoloji alanında yeteneklerini geliştirmeye çalışması.
3. Filistin direniş hareketlerinin güçlenmesi ve bazı ülkelerle yakınlaşarak bu ülkelerden silah yardımı almaları.
4. Filistin'in uğradığı haksızlığın başka ülkeler tarafından da fark edilmesi, bunun sonucunda da Filistin'e maddi desteğin yanında manevi desteğin artması.

Uluslararası Unsurlar

1. ABD'nin tek başına dünya üzerindeki etkin gücünü kullanması, küresel sistemi kontrol altında tutması. İsrail ile ABD arasında güçlü stratejik ilişkilerin bulunması ve İsrail'in aykırı politikalarının ABD tarafından destek bulması.
2. Dünyadaki terörle mücadelenin artmasından faydalanan İsrail'in, direniş eylemlerini terörle bağdaştırarak meşrulaştırması. Özellikle 11 Eylül 2001 saldırısından sonra terörle mücadeleye yönelik bir politika izlemesi.⁷

FİLİSTİN'DE UYGULANAN GÜVENLİK POLİTİKALARI

Uzun süren savaşlardan sonra İsrail ile bazı Arap ülkeleri, aralarında barış anlaşmaları imzaladı. Her ne kadar karşılıklı anlaşmalar yapıldıysa da, İsrail bu anlaşmaların gereğini çoğu kez yerine getirmedi. Netice itibariyle, yeniden Filistin ve İsrail arasında çatışmalar çıktı. Ancak, Arap dünyası olayları sadece izlemekle yetinmiş ve Filistin meselesi Filistinlilere yüklenmiştir. Arap ülkelerinin bu tavrı sonucunda Filistin halkı, kendi kaderine terk edilmiş ve mücadelesine yalnız devam etmek zorunda kalmıştır. 28 Eylül 2000 tarihinde Şaron' un Mescidi Aksa'ya girmesiyle birlikte, Filistin de II. İntifada patlak verdi. İsrail intifadayı söndürmek için ve kendi güvenliğini sağlamak için çeşitli uygulamalara başvurdu. Bunların en önemlisi;

- İsrail, Batı Şeria ve Gazze'deki kentlere, kasabalara, köylere saldırmış, bu bölgelerde Filistin Yönetimi'ne bağlı olan kent, köy ve kasabaları yeniden işgal etmiştir. Filistin yönetimine bağlı askeri güçleri ve kurumları imha etmiş, Filistin'de hayatı felç etmiştir.
- Filistin de üst düzeyde bulunan ve intifadaya dinamiklik katan askeri ve siyasi şahıslara karşı suikastlar düzenlemiştir.
- İntifadayı tercih eden ve İsrail'e karşı eylemler yapan Filistinli mücadeleci-leri, yargılamadan hapse atmıştır.
- Gasp ve savaşlardan dolayı ekonomisi kötüleşen Filistin halkından ajanlar ayarlamış, halkın çaresizliğinden faydalanarak onları kullanmıştır.
- Filistin halkına uyguladığı çeşitli baskılarla yetinmeyip bir güvenlik duvarı inşa etmeye karar vermiştir.

⁷ Al Moqatel, (2014) ,(http://www.moqatel.com/openshare/Behoth/Askria6/AmanIsrael/sec04.doc_cvt.htm, Erişim tarihi : 29/08/2014)

İSRAİL'İN GÜVENLİK DUVARI

İsrail'in inşa ettiği duvar, İsraililere göre güvenlik duvarı, Filistinlilere göre ayırma ya da engel duvarı olarak adlandırılmaktadır. İsrail II. "İntifada"⁸ sırasında, kendisini Filistinli eylemcilerden korumak ve Filistin vatandaşlarının İsrail'e girmesini engellemek için, 14 Nisan 2002 yılında maliyeti 3.4 milyar doları bulan güvenlik duvarını yapmıştır. İsrail Başbakanlık Meclisi'nin kararı ile yapılan, Batı Şeria bölgesinde yeşil hatta yakın olan bu duvar, 720 km boyunca uzanacak şekilde, birçok kesiminde beton zemine sahip, 8 metre yüksekliğinde ve elektronik kontrol sistemi ile destekli bir yapıya sahiptir. Her 200 metrede bir gözlem kulesi bulunan duvar, elektrikli tel örgülerle ve dört metre genişliğinde hendekler ile çevrilidir. Duvarın yakınlarında kimsenin dolaşamaması için uzaktan kumandalı silahlar bulunmaktadır. Kimi bölgeler ayak izlerinin takip edilebilmesi amacıyla kumlarla kaplanmıştır. İsrail askerlerinin sürekli devriye gezdikleri bir de yol vardır. Güvenlik duvarı Berlin duvarının 10 katı uzunluğunda ve 2 katı yüksekliğindedir.⁹

Duvar fikri eski bir fikir olup, İsrail liderlerinin iddia ettiği gibi yeni doğmuş bir fikir değildir. 1937 yılında bir İngiliz uzmanı tarafından direniş eylemleri azaltmak için, kuzeydeki Lübnan sınırındaki ana otoyol üzerinde Be'er Sheva'ya kadar bir duvar inşa edilmesi planlanmıştır. İngiliz uzman acil olarak stratejik şekilde duvarın inşaatının ilk aşamasını çizdi. Dört kattan oluşan duvar 80 km boyunca inşa edilmiş ve İngiltere manda yönetimi İsrail'in terör örgütü "HGANA"¹⁰ya¹⁰ koruması için emanet edilmiştir. Daha sonra bu duvar Arap köy sakinleri tarafından yıkılmıştır.¹¹

İlk İntifadanın devam etmesi ile birlikte intifada askeri bir nitelik kazanmış, İsrail'de güvenliği tehdit edecek bir durum olarak ortaya çıkmıştır. Batı Şeria ve "48 Bölgesinin"¹² bölümleri arasında ilk ayırma işlemi başlamıştır. Tüm Filistinliler için özel izin verilmesinin istenmesi, sözde ayırımın ilk göstergesi sayılmaktadır. İsrail eski başbakanı İzhak Rabin döneminde Gazze Şeridi'nin kuzey ve doğu tarafları boyunca yeşil hatta yakın 55 km de bir duvar inşa edilmiştir. Bu duvar Gazze'deki bulunan İsrail yerleşim merkezlerini korumak için çevrilmiştir. Duvarın yapısı normal, basit bir duvardır ve bazı kapıları bulunmaktadır bir metre yüksekliğinde elektrikli telle çevrilidir.¹³

Duvarın inşa edilmesi fikri 1976'da İsrail eski Başbakanı Ariel Şaron'un dö-

⁸ İntifada: hareketlenme, silkinme, harekete geçme gibi anlamlara gelir. I. İntifada: Filistinlilerin 1987'de işgalci Siyonistlere karşı başlattıkları toplu kıyam bu adla adlandırılmıştır. Ariel Şaron'un eski Kudüs'teki Mabet Tepesi Haram el Şerif'i ziyareti üzerine 29 Eylül 2000 tarihinde yeniden patlak veren halk hareketi de II. İntifada ya da Aksa İntifadası olarak adlandırıldı.

⁹ İbrahim, Yusuf, (2004), " *Al-Cidar Al-Fasel Al-İsraili* " Ramallah: Elhorreya Yayınları, s.5.

¹⁰ HGANA Grupları:İsrail Devleti kurulmadan önce İsrailileri koruyan, İsrail Devleti kurulduğunda ise İsrail ordusunun temellerini oluşturacak olan örgüttür.

¹¹ El-Hindi, Alyan, (2004), " *Khutat Al-Fasel Ohadiyat Al-Canib* " Ramallah: Heshd Yayınları, s.7

¹² 48 Bölgesi: 48 Araplar, İsraili Araplar veya 48 Filistinliler olarak adlandırılmaktadır. İsrail sınırları içinde Yeşil Hattı dahilinde, 1949 Ateşkes hattı içinde yaşayan Filistinliler ve İsrail vatandaşlığına sahiptir.

¹³ El-Hindi, (2004a), s.10.

neminden beri vardı. Bu plan kendi kütüphanesi içinde bulunmuştur ve her zaman bu duvarın Çin Seddi gibi olacağını açıklıyordu. Aynı zamanda duvarın inşa edilmesi fikri 1994 yılında, İsrail Emniyet Genel Müdür'ü Moşe Cahil tarafından da sunulmuştur. Takip eden yıllar Haim Ramon ve Dan Mırdor taraflarından bir duvar inşa edilmesi ve İsrail'in sınırları belirlemek ve İsrail'i korumak için planlar hazırlamışlardır.¹⁴

İsrail güvenlik duvarı planları önceden beri düşünülen bir çalışmadır. Ancak İsrail güvenlik politikalarının ortaya atılmasıyla yapım aşaması başlamıştır ve bu duvar planları Şaron tarafından oluşturulduğu için "Şaron Planı" da denilebilir. Şaron planı bir kural ve üç aşamaya ayrılır. Kural uzun bir güvenlik hattı kurulmasını istemektedir.

İlk Aşama: Bu aşama Haziran 2002'de askeri bir karar ile başlamıştır. Buna göre duvar 70 km uzunluğunda ve Jenin, Nablus, Ramallah, Beytüllahim ve El-Halil şehirlerini kapsayan beş güvenlik bölgesinden oluşmaktadır. Bu bölgelerin kontrolü İsrail tarafına, iç yönetimi ise Filistin tarafına bırakılmıştır.

İkinci Aşama: Kalkilya güneyindeki Kana yerleşim merkezinden Ramallah yanında bulunan Ofer yerleşim merkezine kadar 186 km boyunca uzanmıştır. Aynı şekilde kuzeyden Salem köyünden Tayasır köyüne kadar olan bölgeyi içine almıştır. Hargilo yerleşim merkezinden El-Halil bölgesinde bulunan Krmel yerleşim merkezine kadar 222 km kadar uzanmış ve ek olarak Kudüs çevresinde bulunan duvardan oluşmaktadır.

Üçüncü Aşama: (Doğu duvarı) Ürdün vadisi yanından ve Ain Beida'den, Tobas Eriha ve Ölü Deniz'e kadar 232 km boyunca uzanmıştır. Filistin'in dış bağlantısı olan Eriha şehrini, tamamen Batı Şeria kentlerinden izole etmektedir.

İsrail'in güvenlik duvarı, tamamen işgal topraklar üzerinde ve Doğu Kudüs etrafında inşa edilmektedir. Buna göre İsrail'in bu duvarı inşa etmesiyle birlikte, "1949 yılındaki ateşkes planı"¹⁵ ihlal edilmiştir ve bu duvarlar içinde çok sayıda köy yabancılaştırılmıştır. Bu duvarın tamamlanmasından sonra içerisinde kalan bütün Filistin nüfusu ekonomik bakımından ağır hasara uğramış ve İsrail tarafından binlerce araziye el konulmuştur. Aynı zamanda duvar ve Batı Şeria'daki mevcut yerleşim birimleri arasında açık bir rota ilişkisi vardır. Bunların yanı sıra duvarın su kaynaklarına ve Filistin halkının sosyal ekonomik durumuna olumsuz etkisi bulunmaktadır.

İlk aşamanın inşası sırasında, duvar ile Filistin bölgesi arasında kalan yaklaşık 35 metre içindeki tüm evler "yaklaşık 280 Filistinlinin evi" yıkılmış, 83.000 ağaç sökülmüş, 35.000 metrelik sulama ağına zarar verilmiştir. İnşaatla birlikte duvara yakın bölgelerde yaşayan Filistinlilerin hayatı ciddi şekilde etkilenmiştir. Örneğin, 42.000 nüfuslu, bir zamanların zengin pazar şehri olan Batı Şeria'nın su kaynak-

¹⁴ Samanews.com, (2010), (<http://www.samanews.com/index.php?act=Show&id=44181>, Erişim Tarihi: 22.08.2014).

¹⁵ * 1949 ateşkes planını: Arap İsrail Savaşı'ndan sonra BM Genel Kurulu 194 (III) 18 Temmuz 1949'de taraflar arasında arabulucu girişimlerini de başlatmak için ateşkes anlaşması imzalanmıştır.

larının yaklaşık yarısının bulunduğu, bölgenin meyve-sebze üretiminin % 42'sini sağlayan ve hatta bu ürünleri İsrail ile Körfez ülkelerine ihraç eden Kalkilya'nın şu anda üç tarafı duvarlarla çevrilmiştir. Kalkilya'nın üçte birine el konmuş, dokuz köy 18.000 sakini ile birlikte duvarın diğer tarafında kalmıştır. İşgalci İsrail askerlerin çıkış noktasını keyfi olarak kapatmasıyla kasaba hapishaneye dönmüştür.¹⁶ İsrail'in güvenlik politikalarında önemli bir yere sahip olan güvenlik duvarının özellikleri şunlardır:

1. Spiral şeklinde dikenli tellerle çevrilidir.
2. 12 metrede bir askeri yol devriyesi, gözetleme ve keşif için bir bölüm vardır.
3. İzinsiz duvardan geçmek isteyen Filistinliler engellemek için 4 metre genişliğinde kum ve toprak ile kaplı bir yol yapılmıştır.
4. Beton duvar, yedi metre yüksekliğinde beton zemine sahiptir. Bu duvarın tepesindeki kirişlerde elektronik alarm donanımı, ışıklar ve diğer güvenlik aletleri bulunur.
5. Duvardan sonra asfalt yol, dört metre genişlikte hendeklerle (kum yolu) çevrilidir.
6. Geçiş iznine sahip Filistinliler için bazı kapılar bırakılmıştır.
7. İsrail Duvarı 730 km olup, "Yeşil Hattı"¹⁷ uzunluğunun iki katıdır

GÜVENLİK DUVARININ YAPILIŞINDAKİ ESAS UNSURLAR

İsrail hükümetinin iddialarına göre duvarın inşaatının sebebi, İsrail alanları içinde Filistin tarafından yürütülen direniş eylemlerini azaltmaktır. Ancak duvarın inşasındaki asıl hedef İsrail'in coğrafi bir sınır oluşturmak istemesidir. Hâlbuki bu duvar Batı Şeria ve İsrail arasında gelecekte bir sınır olarak görülmektedir.

Filistin Kurtuluş Örgütü ile İsrail arasında müzakereler devam ederken, dönemin başbakanı İzak Rabin, İsrail Ordu Komutanı'ndan güvenlik planlarını hazırlamasını istemiştir. Bu planın içerisinde, barış süreci başarısızlık ile sonuçlanırsa İsrail halkının hakların korumak için, uzun bir güvenlik duvarı yapılması yer almaktaydı.

İsrail'in Güvenlik Duvarı, Batı Şeria'yı yeniden bölme ve Filistin topraklarını işgal etme politikasının önemli bir parçasıdır. Duvar meselesi, güvenlik meselesinden ziyade bir siyasi meseledir. Ayrıca Filistin halkı, kapılarının önüne kadar gelen duvarın işgalin bir parçası olduğu görüşünde birleşmektedir.

İsrail'in duvar inşa etmek istemesinin bazı gerçek sebepleri şunlardır;

¹⁶ Filistin Planlanma Merkezi, (2005), (<https://www.paldf.net/forum/showthread.php?t=27607>, Erişim Tarihi: 22.08.2014).

¹⁷ * Yeşil Hat: 1948 Arap İsrail Savaşı'ndan sonra ve 1949 Ateşkes Anlaşması doğrultusunda İsrail ve Araplara ayrılan bölgedir.

Duvarın inşaatıyla birlikte, Batı Şeria'da bulunan İsrail'in yerleşim merkezlerinin ve ana yollarının tam anlamıyla kontrol altına alınması amaçlanmıştır. Ayrıca İsrail güvenlik duvarının inşaatı ile İsrail'in doğu sınırlarında oluşabilecek tehditleri önlemek amaçlanmıştır.

Kudüs'ün korunması ve Doğu Kudüs'teki, mevcut kutsal yerlerin ziyaret edilmesini önlemek ve böylece Filistinliler tarafından kutsal sayılan yerlerin ziyaretini engellenmek amaçlanmıştır. Böylece, Filistinliler hem dini benliklerini yitirmiş olacak, hem de bu topraklardan daha kolay kopacaklardı.

Duvarın, yeşil hattın ortalama 3 ila 5 km ilerisinde bir güvenlik bölgesini oluşturulmuştur. Aynı zamanda Batı Şeria'daki su kaynaklarına el konulup, denetim altına alınması hedeflenmiştir.

İsrail Askeri Kuvvetleri, Batı Şeria üzerindeki hava sahası ve elektromanyetik alanı kontrol altına almıştır.

İsrail, Batı Şeria ve İsrail arasında bulunan Yeşil Hat'tın kaldırılması için çaba harcamış ve duvarın inşaatıyla birlikte ilerdeki Filistin ve İsrail devletlerinin sınırı olacak şekilde düzenlemeyi hedeflemiştir.

Batı Şeria'daki mevcut yerleşim merkezlerini İsrail devletine katmak ve Batı Şeria'daki nüfus yoğunluğu düşük en büyük alanını ele geçirmek için duvar inşaatına başlanmıştır.

Duvar inşaatı ile Batı Şeria'daki dört büyük kenti birbirinden ayırmak ve bunların tamamen İsrail tarafından kontrol edilmesini ve Filistin'in büyük şehirlerinin idaresini İsrail iç işlerine bırakılması hedeflemiştir.

Duvar inşaatının başlamasıyla birlikte, Filistin'e bırakılan ve parçalanmış olan topraklarda Filistin Devleti'nin kurulması imkânsız hale gelmiş, bu şekilde Filistin ekonomisi de kontrol altına alınarak bir siyasi baskı oluşturulmuştur.

Çatışmaların Filistin kentleri içinde kalmasını sağlamak ve İsrail'in askeri ve sivil kaybını engellemek amaçlanmıştır.

Batı Şeria, Doğu Kudüs ve Gazze şeridinin birbirinden ayrılması ve herhangi bir durumda komşu ülkelerle bağlantısının engellemesi hedeflenmiştir. Ayrıca tarihi Filistin'de Yahudi çoğunluğun korunması planlanmıştır. Çünkü yapılan istatistikler, İsrail'de yaşayan Arap nüfusun giderek yükseldiğini göstermektedir. Duvarın inşaatıyla birlikte İsrail'de yaşayan Arap nüfusunun artmasını engellemesi hedeflenmiştir.¹⁸

¹⁸ İbrahim, (2004a), s.13.

SONUÇ

1948 yılında İsrail Devleti'nin kurulmasıyla birlikte İsrail günümüze kadar öncelikle kendi güvenliğini sağlamanın yollarını aramış ve bunda başarılı olabilmek için güvenlik stratejileri geliştirmeye ağırlık vermiştir. İsrail, diğer politikalarını da bu güvenlik stratejilerini esas alarak yapmıştır. Bu çerçevede İsrail güvenlik sorununu çözmek için ekonomik, sosyal ve eğitim gibi problemlerini hallederek bunların güvenlik stratejisine hizmet etmesini sağlamıştır. İsrail'in kendini güvende hissetmemesinin en önemli nedeni birçok Arap devleti tarafından çevrili olmasıdır. İsrail Arap devletleriyle bir dizi anlaşma yapmasına rağmen hala kendini güvende hissetmemektedir. Kendisini güvene alacak yeni stratejiler belirlemekte ve bu stratejileri uygulamaya çalışmaktadır.

21. yüzyılın başlarında İsrail başbakanı Ariel Şaron'un iktidara gelmesiyle İsrail, bugüne kadar sürdürdüğü saldırı politikasının yanında yeni bir güvenlik politikası olan Batı Şeria'yı hapishaneye çevirecek olan duvar inşasına başladı. Bu plan yeni bir fikir değil, daha önce planlanmış bir projeydi. Ancak projeyi hayata geçiren Ariel Şaron oldu. İsrail bu duvar inşasıyla güvenliğini sağlayacağını düşünüyordu. İsrail, duvarın inşasını çok maliyetli olmasına karşın tamamlanmış, ancak duvar ile güvenliğin sağlanamayacağı da anlaşılmıştır. Çünkü Filistinli direnişçiler bu duvarı bir engel olarak görmüştür. İsrail'in radikal güvenlik tedbirleri uygulanmasına rağmen Filistinli direnişçiler, İsrail'e karşı faaliyetlerini devam ettirmişlerdir.

İsrail'in duvar inşası sadece güvenliği sağlama amaçlı değildir. İsrail'in söylemi olan "bu duvar Filistin direnişçilerinden İsrail topraklarını ve halkını korumak için inşa edilmiştir." yargısı gerçeklikten uzaktır. Duvar inşasının en önemli sebebi Batı Şeria'dan daha çok toprağın işgal edilmesi ve gelecekte Filistin Devleti'nin tekrar kurulmaması için topraklarının parçalanmasıdır. Ayrıca, yüzyıllardır bu topraklarda ikamet eden Filistin halkına bu toprakları yaşanmaz hale getirmek ve yerlerinden yurtlarından göçe zorlamaktır. Doğu Kudüs'te yaşayan Filistinlilerin kutsal kabul edilen mekânları ziyaret etmelerini önlemek, kendi benliklerini unutturmak Filistin'deki su kaynaklarını ele geçirerek İsrail tarafından kontrol edilmesini sağlamak, Filistinlilerin yaşadığı şehirlerin birbirinden ayılmasını sağlamak da İsrail'in duvar inşasının gerçek sebepleri arasındadır.

İsrail güvenlik politikalarını ısrar ile devam ettirirse ve Batı Şeria'yı bir duvarla kuşatarak dünyanın en büyük hapishanesine dönüştürürse, aynı zamanda bu bölgede sürekli yerleşim yerleri ve kontrol noktaları arttırılırsa, Gazze ambargosu devam ettirilerek, Kudüs'ü duvar ile çevirip Filistinlileri kutsal yerleri ziyaretten men ederse, İsrail-Filistin sorununun çözümünden asla bahsedilemez. İsrail'in BM kararlarına uymaması, gerekirse tüm devletleri karşısına alacağı izlenimini vermesi ve diğer devletlerin buna karşı ciddi bir yaptırımında bulunmaması, İsrail'in çözüm istemediğinin göstergesidir. İsrail'in 1967 bölgesinden çekilmemesi dolayısıyla Filistin devletinin kurulmasına müsaade etmemesi bölgenin istikrarsızlığının sonsuza kadar devam edeceğini göstermektedir.

Bölgede istikrarı sağlamak için ABD başta olmak üzere bütün ülkelerin Filistin meselesinde tarafsız olmaları gerekmektedir. BM tarafından çıkarılan kararların uygulanması için, tüm dünya devletleri İsrail'e baskı yapmalı, İsrail'in bu kararlara uyması sağlanmalıdır. İsrail'in barış yollarını takip ettiği 1993-1999 yıllar, İsrail'in en güvenli yılları olduğu görülmüştür. Filistin içerisindeki ayrışma Filistin'in gücünü zayıflattığı için bu ayrışmaya son verilmelidir. Buna gerçekleşmesi için de diğer devletlerin özellikle Mısır ve Türkiye'nin Hamas ile El-Fetih'in ortak payda da buluşması için aracı olması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Al Moqatel, (2014) ,(http://www.moqatel.com/openshare/Behoth/Askria6/AmanIsrael/sec04.doc_cvt.htm, Erişim tarihi : 29/08/2014)

Bargute, İbrahim, (2009), « *AL-Emin Al-Kavmi Al-İsraili* » Ramallah: El-Shruuk Yayınları.

El-Hindi, Ayan, (2004), « *Khutat Al-Fasel Ohadiyat Al-Canib* », Ramallah: Heshd Yayınları.

Emad, Eyup, (2004), « *Dwai Al-Emin Al-İsraili* » Ramallah: Hashed Yayınları,

Filistin Planlanma Merkezi, (2005), (https://www.paldf.net/forum/showthread.php?t=27607, Erişim Tarihi: 22.08.2014).

İbrahim, Yusuf, (2004), « *Al-Cidar Al-Fasel Al-İsraili* » Ramallah: Elhorreya Yayınları

Mahmud, Khaled, (2007), « *Afak Al-Emin Al-İsraili* », 1.Baskı Beyrut: Al-Zaytouna Araştırma Merkezi Yayınları

Samanews.com, (2010), (http://www.samanews.com/index.php?act=Show&id=44181, Erişim Tarihi 22.08.2014

Şenel, Muazzez ve Şenel, A.Turhan, (1969), « *Devlet Genel Güvenliği ve Polis* » Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Yayınları.

Urhal, Ömer, (2008), « *Kamu Güvenliği Açısından İstihbarat ve Örgütlü Suçlar* », Ankara: Adalet Yayın evi.

